AB Tarım ve Kırsal Gelişme Sorumlusu Mariann Fischer Boel:

"Türkiye AB İçin Önemli Bir Ürün Sağlayıcısı"

Avrupa Komisyonu Tarım ve Kırsal Gelişme Sorumlusu Mariann Fischer Boel Türkiye'nin Avrupa Birliği için çok önemli bir ürün sağlayıcısı olduğunu, geçen şubat ayında, AB'nin Türkiye için "Katılım Öncesi Tarım ve Kırsal Gelişim Desteği" (IPARD) Programı'nı onayladığını, bunun da toplamda 212 milyon euro değerinde olduğunu belirtti.

Türkiye-AB müzakereleri bir süreliğine yavaşlamış gibi dursa da çalışmalar sessiz sedasız devam etmekte. Geçtiğimiz şubat ayında Avrupa Komisyonu'nun IPARD'ı onaylamasıyla 2009 yılının sonuna kadar 212 milyon Euroluk bir desteğin kapılarını Türkiye'ye açtı. Avrupa Komisyonu Tarım ve Kırsal Kalkınma Sorumlusu Mariann Fischer Boel, Avrupa Komisyonu'nun Türkiye'ye desteğinin önemli olduğunu ve Türkiye'nin Avrupa için çok önemli bir ürün sağlayıcısı olduğunu söyledi. Marian Fischer Boel Ekonomik Forum'un sorularını yanıtladı.

● **Türkiye, Avrupa Birliği ülkeleri ile mukayese edildiğinde geniş tarımsal arazileri olan bir ülke. Küresel ısınma karşısında geleceğe yönelik oluşması muhtemel gıda krizlerine karşı Türkiye'nin AB'nin tarım ambarı olarak konumlandırılması mümkün mü?**

Türkiye yüzölçümü, iklim koşulları, ekonomi ve sosyal hayatta tarımın geleneksel önemi gibi sebeplerle tarımda çok önemli bir potansiyele sahiptir. Özellikle meyve ve sebze gibi bazı sektörlerde önemli avantajları var ve Türkiye şimdiden büyük bir dünya üreticisi ve ihracatçısı oldu. Ülkeniz büyüyen AB için çok önemli bir tarım ürünleri sağlayıcısı ve ileride de kesinlikle böyle olmaya devam edecek. Türkiye ve AB'nin büyüyen ticaret fırsatlarından kesinlikle fayda sağlayacağına inanıyorum. Bununla beraber, Türkiye bazı çok önemli zorluklarla da karşı karşıya kalmaktadır. Bunlardan biri tarım ve gıda sektöründeki re-

kabetçi artış, özellikle de AB standartlarına uygunluk önemli. AB, kırsal kalkınma politikası kapsamında yapacağı ekonomik yardımlarla Türkiye'nin çabasını destekleyecektir. Sizin de belirttiğiniz gibi, Türkiye'de olduğu gibi AB'de de iklim değişiklikleri ve küresel ısınma AB'deki kırsal alanlarda ve tarımsal üretimde etkisi olan önemli problemleri gösteriyor. Bu problemleri çözebilmek için birlikte yakın temas halinde çalışmalıyız.

● AB'nin Türk tarımına yönelik özellikle çiftçilere vereceği doğrudan ödemeleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Geçen şubat ayında, AB Türkiye için Katılım Öncesi Tarım ve Kırsal Gelişim Desteği (IPARD / Pre-Accession Assistance in Agriculture and Rural Development) Programı'nı onayladı. Bu toplamda 212 milyon Euro değerinde ve bunun 159 milyonu AB'den. Katılım öncesindeki bu ekonomik yardımın ana hedefi, Türk çiftçiliği ve kırsal alanındaki sürdürülebilir adaptasyona katkıda bulunmak ve katılıma hazırlık sürecindeki zorluklarla Türk tarımının mücadele edebilmesini sağlamak.

● AB müzakerelerinin 11. faslı olan Tarım ve Kırsal Kalkınma faslının açılması neden gecikti? Türkiye'den beklentiler neler? Müzakerelerin tamamlanması için Türkiye'nin neler yapması gerekiyor? Bu konuda ne gibi tavsiyelerde bulunursunuz?

Legal taslağın büyüklüğü ve içine aldığı finansal genişlik nedeniyle, tarım ve kırsal gelişme AB'nin en hassas ve karmaşık alanlarından biri (AB'nin toplam bütçesinin yüzde 40'ı). Bu nedenle tarım ve kırsal genişlemedeki katılım müzakereleri dikkat gerektirir. Bu on iki üye devletin katılım müzakerelerinde konuşulan bir durumdu ve şimdi Türkiye benzer bir zorlukla karşılaşıyor. Katılım müzakereleri açıldığında, Türkiye'nin tarım ve kırsal gelişme müzakereleri için ne kadar hazır olduğunu dikkatlice bir daha inceleyeceğiz. Bizim kararımız Türkiye'nin tarım alanında etkili müzakere edebilmesi için birkaç alanda ilerlemesi gerektiğiydi.

Ülkenizin 11. faslının açılması için AB tarafından hazırlanan farklı durumları doldurmak için çok sıkı çalıştığını söylemekten mutluluk duyuyorum. Önümüzdeki aylarda daha önemli ilerlemelerin alınacağını umuyorum.

● AB standartlarına göre Türkiye'nin tarım sektörünün handikapları neler?

Türkiye, Ortak Tarım Politikası'nı uygulamak için kendi kamu yönetimini modernleştirme ve güçlendirme üzerinde çalışıyor. Bu durum yeni yönetimsel yapılar ve sistemler için düzenlemeler, işe alma ya da eğitim verme ve ya binlerce ofis çalışanını yeniden eğitme ve bu arada malzeme alımını gerektiriyor. Açık görüş, iyi planlama ve anahtar siyasal kararlar, ihtiyaç duyulacak, bu çok dikkat gerektiren vazife olduğu için. AB'de biz, teknik ve mali yardımı sağlamak için tabii hazırız.

Çiftçiler ve onların organizasyonlar, kırsal meslekler ve tarımsal yiyecek endüstrisi de yükselen fırsatlar kadar, bütün üye devletlerle yarış halinde oldukları tek bir piyasada, yeni politikaya ve taslak düzenlemelerine entegre olurken çok büyük zorluklarla karşılaşacaktır. Bunu başarabilmek için Türkiye'nin, hayvan refahı, çevre, bitki koruma, gıda hijyeni ve güvenliği gibi alanlarda AB standartlarına iyi hazırlanmış olması gerekmekte. Bu nedenle IPARD programları bu alanlarda süt ve et sektörüne odaklanır. Diğer önemli durum ise güçlü üretici organizasyonların olduğu bir pazara girmek isteyen üreticilerin kendilerini organize etme kapasitesi ve üyelerine gerekli yardımı sağlayabilme imkânıdır. Bunlar, tatmin edici çabanın hala gerekli olduğu ve AB tarafının katkıda bulunmak için hazır olduğu alanlardan sadece birkaçıdır.

● Türkiye'nin AB üyeliğini kolaylaştırmak için yapılması gereken regülâsyonlar nelerdir?

Ortak Tarım Politikası'nın (CAP / Common Agricultural Policy) legal taslağının kapsamı ve üst üste gelen diğer alanlardaki politikalar taslağı gerçekleştirmeyi biraz zorlaştırıyor. Bununla beraber, geçmişteki birkaç yıl içinde CAP'ı basitleştirmek için önemli çaba harcandı ve bu çaba devam etmekte. CAP şu anda, direkt ödemeler, tek bir ortak piyasa organizasyonu (CMO), kırsal gelişme ve CAP'ın finansmanından gibi dört basit Kurul Yönetmeliği'nden oluşmakta. Bu yönetmelikler için erken gözlemlemeler Türkiye için anahtar görevdir. Avrupa tarımının ana

destek enstrümanı Tek Ödeme Planı'dır (SPS-Single Payment Scheme).

Bu ödeme, üretimden ve çiftçilerin çevre, hayvan refahı, gıda güvenliği standartlarına uymaları için gerekenleri karşılayabilmelerini çözümler. Kırsal Gelişme Politikası ikinci direktir ve rekabeti arttırmayı, çevreyi korumayı ve kırsal kesimdeki ekonomik aktivitelerin dağılmasını amaçlar. Yapılacak bütün erken çabalar Türkiye ulusal politikasını AB politikalarına yakınlaştırır ve taslak mevzuat, CAP müktesebatının gelecekte yürürlüğe konması için iyi hazırlanmış olmak demek.

● Müzakereler boyunca Türkiye'ye tarımsal alanda hangi kotalar uygulanacak?

Ortak Tarım Politikası alanında Türkiye için detaylı katılım şartları, katılım müzakereleri için 11. fasıl açıldığında konuşulacaktır. Konuşmalar, Türkiye'deki tarımsal ve kırsal gelişiminin durumunu, o dönemde, CAP'ın legal taslak hesabını açıklayacaktır. Kotalar ise gittikçe artarak geçmişte kalan bir şey oluyor.

● Türkiye'nin organik tarım potansiyelini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Türkiye'deki organik tarım potansiyeli inanılmaz. Geleneksel tarım pratikleri toprak ve iklim koşulları, organik tarım gibi daha uzun soluklu tarım metotlarının gelişmesini sağlıyor. Türkiye ayrıca müktesebatla sıralanmış kanunlar-

Marian Fischer Boel: "Türkiye "Tarım ve Kırsal Kalkınma" konusundaki 11. fasıl müzakerelerini başarıyla geçebilmek için birliğin belirlediği standartları karşılama konusunda çok çalışmaktadır. Önümüzdeki dönemde ümidimiz bu ilerlemenin raporlara geçmesidir."

la da, ruhsatlandırma ve teşvik edici ulusal destek tedbirleriyle geçtiğimiz yıllarda da bu tarz çiftçiliğin gelişimini desteklemekte. Ayrıca İstanbul gibi şehirlerde organik üretimin değerinin her geçen gün daha da arttığının farkındayım ve bu piyasa büyük şehirlerde gelişmekte. Organik tarım ürünlerinin AB'ye ihracatının da artması oldukça önemli. Bu nedenle organik tarımın da Türkiye'de geleceği parlak görünüyor ve bu katılım koşullarının ileri seviyede olduğu bir alan. Hem Türk hem de AB'li tüketiciler Türkiye'deki organik tarımın gelişmesinden fayda sağlayabilir.

● Türkiye "özel tohumlar" konusunda AB standartlarını nasıl yakalayabilir?

İyi kalitedeki tohum yüksek üretim ve daha kaliteli bitki üretimi için çok önemli. Ayrıca bu ürünler üreticiye ekonomik fayda getirir. Avrupa'da, özel ve kamu sektörü tarafından yapılan araştırma yatırımları ve ayrıca bitki sağlığı standartları ve modern üretim teknikleri ile tohumları geliştirmek için sürekli bir çaba harcandı. Kırsal genişleme servislerinin çalışmaları, üretici organizasyonları ve özel şirketler, iyi kalitede tohum elde etmeleri ve mahsul üretimini arttırmak için gerekli teknikleri bulmasında yardım etti.

Benin görüşüm Türkiye'nin yoluna araştırma enstitülerini destekleyerek devam etmesi. Özellikle ülkenizin toprak, iklim ve piyasa koşullarına en uygun mahsulü bulmaya odaklanmak ve iyi bir market yaratarak, ülke genelindeki Türk çiftçilerin iyi kalitedeki tohuma ulaşabilme durumunun ayarlanmasıdır. AB üyesi ülkelerdeki enstitülerle yapılacak teknik ve bilimsel işbirlikleri de bu çabaya katkıda bulunacaktır.

AB yasalarına göre, bitki üretim materyallerini ve tohum standardını belirleyen kapsamlı mevzuatlarımız var. Bu da piyasaya sürülen tohumların sağlık ve kalite kriterlerine uygunluğunu garanti eder. Bu da, bitki sağlığı, genetiği değiştirilmiş tohumların satılması, organik tarım tohumları ve biyo değişim gibi geniş yelpazedeki konularla ilgilenmesini sağlar. Bu ya sertifika düzenlemeleri ya da tedarikçilerin üretim metotlarının onaylanması ve kurumlarla yapıldı. Avrupa Birliği standartlarına ulaşabilmek için Türkiye mevzuat yapısını değiştirmeliydi ve AB standartlarını yerine getirmek için gelecek yıllarda, bu taslak yönetmeliği kendi ulusal programına uygulamalıdır.

Marian Fischer Boel: "Türkiye'nin, hayvan refahı, çevre, bitki koruma, gıda hijyeni ve güvenliği gibi alanlarda AB standartlarına iyi hazırlanmış olması gerekmekte."

Marian Fischer Boel Kimdir?

15 Nisan 1943'de Danimarka'da doğan Marian Fischer Boel, 1965'te ekonomi doktorasını tamamladıktan sonra 1967 ile 1971 yılları arasında Kopenhang'ta bir firmada ticaret müdürü olarak görev yaptı. 12 Aralık 1990'da Liberal Parti'nin bir üyesi olarak parlamentoya girdi. 2001-2004 yılları arasında Danimarka Gıda, Tarım ve Balıkçılık Bakanı olarak görev yapan Marian Fischer Boel, 22 Kasım 2004 tarihinden bu yana da Avrupa Birliği Tarım ve Kırsal Kalkınma Komisyonu'nun başında bulunuyor.

